

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради НУВГП
від 22.06.2018 № 4

Голова вченої ради НУВГП

В.С. Мошинський

ПОЛОЖЕННЯ
про виявлення та запобігання академічного плагіату в
Національному університеті водного господарства та
природокористування
(нова редакція)

Ухвалено науково-методичною
радою НУВГП
протокол
від 23.05.2018 № 4

Введено в дію
наказом ректора НУВГП
від 06.07.18 № 408

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	3
2.	Основні терміни та визначення.....	4
3.	Порядок перевірки на академічний плагіат.....	5
4.	Вимоги до електронного примірника документів	6
5.	Відповідальність за академічний плагіат	7
6.	Порядок подання апеляції та її розгляд	8
7.	Прикінцеві положення.....	8
	Додаток 1.....	10
	Додаток 2.....	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014, «Про освіту» № 38-39 від 05.09.2017, «Про авторське право і суміжні права» № 3792-12 від 05.12.2012 р., а також Цивільного кодексу України та Статуту Національного університету водного господарства та природокористування (далі – Університет) з метою запобігання плагіату в наукових, навчально-методичних і навчальних творах науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня та здобувачів вищої освіти. Академічний плагіат розглядається як один із видів порушень академічної доброчесності згідно з ст. 42 Закону України «Про освіту».

1.2. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

1.3. Положення спрямовано на формування академічної доброчесності, етики та поваги до інтелектуальних надбань і на сприяння впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм (видів) плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах університету.

1.4. Університет використовує комплексні рішення для виявлення текстових запозичень в наукових, навчальних та навчально-методичних творах, навчальних та випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти, дисертаційних роботах здобувачів наукового ступеня у вигляді програмного забезпечення сторонніх організацій на підставі укладених угод.

1.5. Дане Положення встановлює порядок використання в Університеті навчальних платформ із залученням системи визначення подібності (далі – СВП) для перевірки наукових, навчальних та навчально-методичних творів, навчальних та випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, дисертаційних роботах здобувачів наукового ступеня на наявність в них неправомірних запозичень.

1.6. Використання СВП спрямовано на:

- забезпечення якості наукових досліджень;
- підвищення рівня самостійності виконання наукових, навчальних та навчально-методичних праць, навчальних та випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти;
- створення внутрішньої колекції наукових, навчальних і навчально-методичних творів, виконаних викладачами університету, а також навчальних та випускних кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачами вищої освіти;
- дотримання прав інтелектуальної власності громадян і юридичних осіб.

1.7. Залежно від виду робіт звіти СВП є інформаційною рекомендованою основою для ухвалення рішень з оцінки різного роду робіт викладачами, науковими керівниками, опонентами, рецензентами, членами державних екзаменаційних комісій та спеціалізованих вчених рад.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Твір (робота, матеріал) – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота тощо).

Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Види плагіату:

- копіювання чужої роботи (як без, так і з відома автора) та оприлюднення її під своїм іменем;

- представлення суміші власних та запозичених в інших аргументів без належного цитування джерел;

- перефразування чужої роботи без належно оформленого посилання на оригінального автора або видавця;

- фальсифікація (вигадування тих чи інших, наприклад, статистичних показників з подальшим вказуванням їх у якості власної роботи);

- реплікація (це процес копіювання даних з одного джерела на багато інших і навпаки, тобто своєрідне «тиражування» інформації без дозволу автора), а також републікація (повторне або багаторазове обнародування в іншому джерелі чужої інформації за справжнім підписом автора й посиланням на джерело);

- рерайт (додавання до чужого матеріалу без дозволу автора додаткової інформації, з переробкою раніше обнародованого матеріалу і заміною слів та виразів);

- компіляція (укладання з кількох чужих матеріалів свого, та редагування без дозволу – смислова, стилістична, граматична правка й скорочення чужого матеріалу).

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (ст. 69 ч. 6 Закону України «Про вищу освіту»).

Цитата – порівняно стислий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого (у тому числі оприлюдненого у мережі Інтернет) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими власні твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального обсягу матеріалу.

3. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

3.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

3.1.1. Навчальні (курсів роботи (проекти), інші індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) тощо) та випускні кваліфікаційні роботи (ВКР) здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» та «магістр». Відповідальність за організацію перевірки вищезазначених матеріалів покладають на завідувачів кафедр (додаток 1).

3.1.2. Навчальні та навчально-методичні праці (підручники, навчальні посібники, методичні вказівки, рекомендації, конспекти лекцій), що вимагають рекомендації вченої ради університету до видання (наприклад – надання Грифа вченої ради), нормативний документ університету – робоча програма навчальної дисципліни, дистанційні курси та інші роботи. Відповідальність за організацію перевірки вищезазначених матеріалів покладається на завідувачів кафедр (додаток 1).

3.1.3. Монографії, рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій періодичних та наукових видань або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів). Відповідальність за організацію перевірки покладається на вчену раду, головних редакторів наукових журналів, збірників, редакційні колегії, керівників структурних підрозділів, які організують відповідні заходи (додаток 1).

3.1.4. Дисертаційні роботи й автореферати на етапі подання для розгляду спеціалізованою вченою радою. Відповідальність за організацію перевірки покладається на голову спеціалізованої вченої ради (додаток 1).

3.1.5. Матеріали, зазначені у п.п. 3.1.1.–3.1.2, перевіряються на академічний плагіат безкоштовно. Автор самостійно надає матеріали на перевірку з використанням однієї із навчальних платформ на етапі представлення матеріалів та робіт, для розгляду на засіданні кафедри. Перевірка ВКР здійснюється відповідно до Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (введено в дію наказом ректора НУВГП від 13.06.2017 № 299 зі змінами та доповненнями, ухваленими науково-методичною радою НУВГП, протокол від 25.10.2017 № 6).

3.2. Матеріали, зазначені у п.п. 3.1.3–3.1.4, перевіряються на академічний плагіат за кошти авторів на підставі сформованого рахунку індивідуально компетентним структурним підрозділом університету.

3.3. Монографії (п. 3.1.3) перевіряються на виявлення плагіату безкоштовно за умови передачі авторських прав на твір університету на термін, вказаний в авторському договорі.

3.4. Рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій періодичних та наукових видань або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів) (п. 3.1.3), перевіряються на виявлення плагіату безкоштовно за умови, що авторами їх є штатні працівники університету.

3.5. Перевірка навчальних, навчально-методичних та наукових робіт науково-педагогічних працівників, аспірантів та навчальних і випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність плагіату

проводиться на основі наданого автором електронного варіанта твору або роботи у форматах *.docx (*.doc) або *.pdf, переданого до відділу, який призначений наказом ректора, персонально у випадку пп. 3.1.2–3.1.4 або самостійно у випадку п. 3.1.1.

3.6. Висновки про наявність текстових збігів у роздрукованому вигляді надаються для подальшого розгляду на засіданнях кафедр, експертних комісій спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакційних колегій періодичних та наукових видань, вчених рад структурних підрозділів, науково-методичної ради, вченої ради університету.

3.7. Остаточне рішення щодо наявності у роботі ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами, та (або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання приймається кафедрами, експертними комісіями спеціалізованих вчених рад, редколегіями періодичних та наукових видань, оргкомітетами конференцій на своїх засіданнях. При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань (спеціальність), вид роботи (стаття, дисертація, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність.

3.8. Терміни перевірки вказаних робіт такі:

– для підручників, посібників та інших навчальних, навчально-методичних та наукових робіт – не пізніше як за тиждень до засідання науково-методичної ради Університету;

– для монографій – не пізніше як за тиждень до засідання вченої ради;

– для дисертаційних робіт – на етапі подання матеріалів робіт в спецраду до захисту;

– наукових статей і тез доповідей – протягом 10 днів після подання до редакційно-видавничого відділу або науково-дослідної частини.

3.9. Вирішення проблемних питань щодо встановлення факту академічного плагіату в навчальних, навчально-методичних роботах та робочих програмах навчальних дисциплін науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету здійснюється науково-методичною радою Університету.

3.10. Вирішення проблемних питань щодо встановлення факту академічного плагіату в наукових роботах, статтях у наукових періодичних виданнях Університету та дисертаціях здобувачів наукового ступеня здійснюється вченою радою Університету.

3.9. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом засідання (кафедри, науково-методичної ради, редакційної колегії періодичних та наукових видань, оргкомітету конференції, експертними комісіями спеціалізованих вчених рад, вченої ради). За результатами перевірки автору (авторам) твору надається довідка про перевірку наукових, навчальних, навчально-методичних праць, дисертації працівника (здобувача наукового ступеня), навчальної або випускної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти Університету на наявність текстових збігів за формою (див. додаток 2).

4. ВИМОГИ ДО ЕЛЕКТРОННОГО ПРИМІРНИКА ДОКУМЕНТІВ

4.1. Вимоги до електронних документів (наукових, навчальних та навчально-методичних творів, навчальних та випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти), які подаються для перевірки:

4.1.1. Документи, які подаються для перевірки на наявність текстових збігів, повинні бути представлені у таких форматах електронних документів:

- *.rtf (Rich Text Format);
- *.doc (Word 97 та вище);
- *.docx (Word 2007).

4.1.2. Електронний варіант документів надається повністю, починаючи з титульного аркуша і включно з додатками.

4.1.3. У кожному документі в списку літератури надається посилання на ресурс, який розміщено в цифровому репозиторії університету (наприклад: Турченко М.О., Кірічок О.Г., Швець М.Д., Кристочук М.Є. (2014) *Проектування транспортно-складських комплексів*. НУВГП, Рівне. – Режим доступу

<http://ep3.nuwm.edu.ua/2824/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.zah.pdf>) та інші інтернет-ресурси.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Науково-педагогічні, наукові та інші працівники Університету, здобувачі наукового ступеня та здобувачі вищої освіти усіх ступенів (рівнів) згідно з Законом України «Про вищу освіту» (п. 1 частини 3-ої статті 32) несуть дисциплінарну відповідальність за виявлення академічного плагіату в їх навчальних та наукових роботах, випускних кваліфікаційних роботах.

5.2. Виявлення академічного плагіату у дисертаціях (наукових доповідях) здобувачів наукового ступеня може бути підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня (Закон України «Про вищу освіту», ч.6, ст.6) та регулюється відповідним Положенням, яке розробляється науково-дослідною частиною НУВГП.

5.3. Виявлення фактів академічного плагіату в наукових творах науково-педагогічних працівників береться до уваги при продовженні дії трудового договору (контракту) за займаною посадою.

5.4. Науково-педагогічні працівники, які публікують наукові, навчальні та навчально-методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування.

5.5. Науковий керівник (консультант), керівник випускної кваліфікаційної роботи несуть відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

5.6. Особа, яка виявила академічний плагіат у науковій, навчальній, навчально-методичній праці, дисертації працівника (здобувача наукового ступеня), здобувача вищої освіти, має право звернутися до науково-методичної, науково-технічної або вченої ради з письмовою заявою.

5.7. Науково-методична рада Університету на своєму засіданні розглядає заяву щодо виявлення факту академічного плагіату в навчальних та навчально-методичних працях науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету та ухвалює відповідний висновок.

5.8. Науково-методична рада Університету може з власної ініціативи розглядати навчально-методичні праці викладачів.

5.9. Встановлення факту академічного плагіату в уже опублікованих наукових та навчально-методичних працях викладачів Університету є підставою для заборони включати ці роботи до переліку їх наукових та навчально-методичних публікацій і регулюється відповідним Положенням, яке розробляється науково-дослідною частиною НУВГП.

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

6.1. У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

6.2. Апеляція подається особисто автором (авторами) роботи на ім'я ректора у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

6.3. У разі надходження апеляції, за наказом ректора створюється апеляційна комісія.

6.4. Комісія за фактами академічного плагіату також може створюватися за наказом ректора як з ініціативи працівників університету, так і за заявами сторонніх осіб, а також дорученнями Міністерства освіти і науки України, відповідних державних установ.

6.5. Персональний склад членів комісії формується з досвідчених та авторитетних науково-педагогічних працівників Університету. До складу комісії можуть включатися, за їх згодою, інші особи, які не є працівниками Університету. При розгляді апеляцій на результати перевірки навчальних та випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» і «магістр» до складу комісії залучається представник органу студентського самоврядування.

6.6. Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу ректора про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

6.7. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь/не погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату у роботах здобувачів вищої освіти зберігаються в навчально-наукових інститутах, у творах науково-педагогічних працівників в навчально-методичному відділі або науково-дослідній частині.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення набуває чинності (на підставі рішення вченої ради

Університету) з моменту введення його в дію наказом ректора університету.

7.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора за ухвалою науково-методичної ради та рішенням вченої ради Університету. У такому ж порядку Положення скасовується.

7.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету відповідно до їхніх функціональних обов'язків.

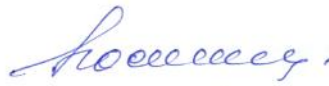
Розробили:

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

Заступник завідувача навчально-
методичного відділу

Т.А. Костюкова

Начальник відділу інформаційних технологій

О.А. Хоменчук

Начальник відділу якості освіти

В.І. Корбутяк

ВНУТРІШНІ ВІЗИ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

В.С. Сорока

Проректор з наукової роботи та
міжнародних зв'язків

Н.Б. Савіна

Завідувач навчально-методичного відділу

Н.С. Ковальчук

Начальник відділу якості освіти

В.І. Корбутяк

Начальник відділу інформаційних технологій

О.А. Хоменчук

Начальник юридичного відділу

В.О. Самороков

Ректор

ДОВІДКА

про перевірку наукових, навчальних, навчально-методичних праць, дисертації працівника,
здобувача вищої освіти НУВГП на наявність текстових збігів

Відповідно до даних системи визначення подібності (СВП) файл
«_____»,
автор: _____ містить _____% унікальності тексту.

Дата

Компетентний структурний підрозділ _____

(засвідчую наявність файлу у електронній базі університету)

Керівник ВКР або науковий керівник _____